

วิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ที่มาของข้อมูล

ข้อมูลในการศึกษาเรื่องความวิตกกังวลของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด รวบรวมโดยใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์สตรีที่มารับบริการเฉพาะใส่ห่วงอนามัย ทั้งที่เพิ่งเริ่มใส่และได้ใส่มาแล้ว รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คน โดยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 2 ชั้น

ชั้นแรก ใช้ระยะเวลา 10 วัน ในการสัมภาษณ์สตรีที่มารับบริการที่โรงพยาบาลจำนวน 100 ราย เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกและความวิตกกังวลของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยรวมทั้งเพิ่งเริ่มใส่และได้ใส่มาแล้ว เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อนำมาใช้ในชั้นที่สอง 006018

ชั้นที่สอง นำแบบสอบถามที่ได้ไปเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ ทั้งนี้เนื่องจากสตรีส่วนใหญ่ที่มารับบริการที่โรงพยาบาลนั้น มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ไม่สามารถที่จะกรอกในแบบสอบถามได้เอง จึงต้องใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณครึ่งชั่วโมงต่อ 1 ราย รวมทั้งสิ้น 150 รายจาก 3 โรงพยาบาล ทั้งนี้ได้แยกประเภทของกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระยะเวลาของการใส่ห่วง คือ กลุ่มเริ่มใส่ถึง 1 ปี กลุ่มที่ใส่ตั้งแต่ 1 ปีถึง 3 ปี และกลุ่มที่ใส่ตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป (ที่แบ่งเช่นนี้เพราะจากการสัมภาษณ์พบว่าทั้ง 3 กลุ่มนี้จะมีความวิตกกังวลต่างกัน) และทำการศึกษาแยกประเภทปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล ได้แก่ อายุ จำนวนบุตรที่มีชีวิต การศึกษา รายได้ ระยะเวลาของการใส่ห่วง และแหล่งข่าวที่ได้รับการแนะนำให้ใส่ห่วงอนามัย ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจมีผลต่อความวิตกกังวลของสตรี และศึกษาถึงความสัมพันธ์ของปัจจัยเหล่านี้ มีผลต่อการเกิดความวิตกกังวลในค่านต่าง ๆ กัน โดยใช้การทดสอบค่าทางสถิติ ไค-สแควร์ ประกอบการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อจะได้ทราบว่าปัจจัยใดเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดความวิตกกังวลในค่านต่าง ๆ บาง

ลักษณะทั่วไปของสตรีตัวอย่าง

ลักษณะทั่วไป	ร้อยละ	จำนวนคน
ก. อายุ (ปี)		
15 - 25	30.7	46
26 - 35	52.0	78
36 - 45	17.3	26
ข. จำนวนบุตรที่มีชีวิต		
1 - 3 คน	61.3	92
4 - 6 คน	28.3	42
7 คนขึ้นไป	10.7	16
ค. ระดับการศึกษา		
ไม่มีการศึกษา	6.0	9
ประถมศึกษา	61.3	92
มัธยมศึกษาและสูงกว่า	32.7	49
ง. อาชีพ		
เกษตรกร (ทำไร่ ทำนา ทำสวน)	40.7	61
แม่บ้าน	15.3	23
รับราชการ	5.3	8
กรรมกร รับจ้าง ค้าขาย	38.7	58
จ. แหล่งข่าวที่ไ้คว้า		
จากแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่อนามัย	61.3	92
จากญาติ หรือ เพื่อน	34.7	52
จากหนังสือ T.V. วิทยุ	4.0	6

น. รายได้ (บาท) ต่อเดือนของครอบครัว	ร้อยละ	จำนวนคน
500 - 1,000	41.3	62
1,001 - 1,500	39.3	59
1,500 ขึ้นไป	19.3	29
ข. ระยะเวลาการใส่หาง		
เริ่มใส่ - 1 ปี	38.7	58
1 ปี - 3 ปี	34.0	51
3 ปีขึ้นไป	27.3	41
ค. เหตุผลในการคุมกำเนิด		
เนื่องจากมีรายได้น้อย	54.7	82
เนื่องจากสุขภาพไม่ดี	7.3	11
เนื่องจากเหตุผลอื่น	2.7	4
ไม่ต้องการมีลูกอีกเลย	35.3	53
ง. เหตุผลในการเลือกใช้ห่วงอนามัย		
เพราะสะดวกสบายและปลอดภัยกว่าวิธีอื่น	63.3	95
เพราะใช้วิธีอื่นไม่ไถ่ผล	28.7	43
เพราะประหยัดค่าใช้จ่าย	8.0	12
จ. วิธีคุมกำเนิดวิธีใดที่เคยใช้มาก่อน		
เคยใช้ยาเม็ด	52.7	79
เคยใช้ยาฉีด	11.3	17
เคยใช้ห่วงอนามัยและหลุดไป	6.0	9
เคยใช้วิธีอื่น ๆ	-	-
ไม่เคยใช้วิธีใดมาก่อนเลย	30.0	45

วิธีการศึกษา

หลักเกณฑ์ในการแยกประเภทของความวิตกกังวล โดยถือการตอบคำถามของผู้รับบริการจากการสัมภาษณ์เป็นสำคัญ และยึดหลักตามปัจจัยที่เกี่ยวข้องว่าจะมีความสัมพันธ์กับความวิตกกังวลมากน้อยเพียงใด และได้แยกประเภทของความวิตกกังวลออกเป็น 3 ประเภทที่สำคัญดังนี้ คือ

1. ความวิตกกังวลทางร่างกายที่เกี่ยวข้องกับท่วงแย่งเป็น 3 ประเภท
ได้แก่

- 1.1 กลัวว่าจะเป็นโรคมะเร็ง
- 1.2 กลัวว่าจะตั้งครรภ์นอกมดลูก
- 1.3 กลัวว่าหวงจะหลุดและตั้งครรภ์ได้อีก

2. ความวิตกกังวลทางร่างกายทั่วไป* รวมความวิตกกังวลที่ไม่เกี่ยวกับการใส่ห่วงไว้หมด ได้แก่ ปวดศีรษะ เวียนศีรษะ หน้ามืด อ่อนเพลีย ชูบดม จุกเสียด แน่นหน้าอก ใจสั่น คลุ้มคลั่ง หงุดหงิด เบื่ออาหาร เหนื่อยง่าย ลืมง่าย ฯลฯ

3. ความวิตกกังวลทางจิตใจ ได้แก่ความรู้สึกลัวหวาด ผิดศีลธรรม หรือกลัวผู้อื่นในสังคมจะนิินทว่า เป็นต้น

---

* สัมภาษณ์ ม.ร.ว. น.พ. สุวรรณ วรารณ หัวหน้าหน่วยวางแผนครอบครัว โรงพยาบาลวชิระ ซึ่งได้กล่าวรวมประเภทความวิตกกังวลที่ไม่เกี่ยวกับการใส่ห่วงไว้ว่าเป็นโรคทางจิตหรือประสาท แต่ในที่นี้จัดให้เป็นความวิตกกังวลทางร่างกายทั่วไป

ข้อจำกัดที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. ปัจจัยทางประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะปัจจัยทางอายุ จำนวนบุตรที่มีชีวิต และระยะเวลาของการใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด เท่านั้น ว่ามีความสัมพันธ์กับลักษณะความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใดหรือไม่
2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ มุ่งศึกษาเฉพาะรายได้ของครอบครัวต่อเดือนเป็นสำคัญ ว่ามีความสัมพันธ์กับลักษณะความวิตกกังวลของสตรีที่ใส่ห่วงอนามัยคุมกำเนิด มากน้อยเพียงใดหรือไม่
3. ปัจจัยทางด้านสังคม มุ่งศึกษาเฉพาะระดับการศึกษาของสตรีตัวอย่างและแหล่งข่าวที่เขาค้นพบเท่านั้น ว่ามีความสัมพันธ์กับลักษณะความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ เพียงใดหรือไม่

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ ระหว่างสตรีที่มีอายุต่างกัน โดยใช้ค่าทดสอบ ไค-สแควร์
2. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ ระหว่างสตรีที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน โดยใช้ค่าทดสอบ ไค-สแควร์
3. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ ระหว่างสตรีที่มีจำนวนบุตรต่างกัน โดยใช้ค่าทดสอบ ไค-สแควร์
4. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ ระหว่างสตรีที่มีระยะเวลาของการใส่ห่วงต่างกัน โดยใช้ค่าทดสอบ ไค-สแควร์
5. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ ระหว่างสตรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้ค่าทดสอบ ไค-สแควร์
6. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในด้านต่าง ๆ ระหว่างสตรีที่ได้รับความรู้ในเรื่องนี้จากแหล่งข่าวต่างกัน โดยใช้ค่าทดสอบ ไค-สแควร์